



# מדד חברתי-כלכלי של האוכלוסייה בתל-אביב-יפו, לפי שכונות 2019

המדד חושב בסוף שנת 2022,  
על בסיס נתונים משנת 2019  
(למ"ס)

נובמבר 2023

## מדד חברתי-כלכלי - הגדרה

זהו מדד מסכם שמאפיין את הרמה החברתית כלכלית של האוכלוסייה. בבסיס חישובו נכללו מאפיינים כלכליים, דמוגרפיים, מאפייני חינוך והשכלה, רמת חיים, תעסוקה וגמלאות.

### באמצעות המדד ניתן:

- לאפיין את הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה במדינת ישראל
- לסווגה על-פי חלוקות גיאוגרפיות שונות
- לדרג את הרשויות המקומיות ולהשוות ביניהן

## מדד חברתי-כלכלי - שימושים

כלי עבודה עבור משרדי הממשלה להגדרת סדרי עדיפות להקצאת משאבים לרשויות מקומיות (למשל: משרד הפנים משתמש במדד לצורך הגדרת מענקים לרשויות מקומיות, משרד הבינוי והשיכון - לצורך הקצאת משאבים לפרויקטים, דוגמת שיקום שכונות וכד').

שימוש  
לאומי

ברמת העיר תל-אביב-יפו תורם המדד להיכרות טובה יותר של אוכלוסיית העיר ולאפיון השכונות, הוא משמש את יחידות העירייה בפעילותן השוטפת ומהווה בסיס לתכנון, קבלת החלטות, עיצוב מדיניות.

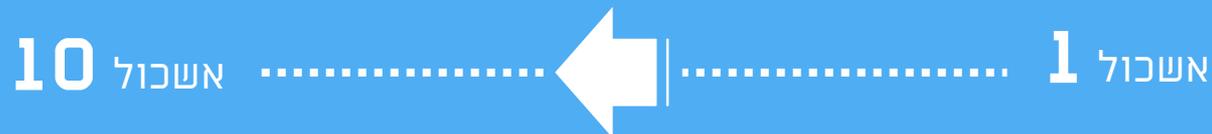
שימוש  
עירוני

## מדד חברתי-כלכלי - רקע

בסוף 2022, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה פרסמה מדד חברתי-כלכלי של האוכלוסייה, לפי נתוני 2019 המבוססים על מקורות מנהליים.

הניתוח נערך עבור 255 רשויות מקומיות, מתוכן 201 עיריות ומועצות מקומיות ו-54 מועצות אזוריות.

המדד החברתי-כלכלי מחושב כערך דציף שמחולק ל-10 אשכולות/רמות



יישובים/אזורים בהם הרמה החברתית כלכלית

**היא הנמוכה ביותר**

יישובים/אזורים בהם הרמה החברתית-כלכלית

**היא הגבוהה ביותר**

## מדד חברתי-כלכלי - הגדרות ומקורות

הרמה החברתית-כלכלית חושבה על בסיס משתני האוכלוסייה בתחומים הבאים:

### הרכב דמוגרפי

חציון גיל; יחס תלות; אחוז משפחות עם 4 ילדים ומעלה

### השכלה וחינוך

ממוצע שנות לימוד (בגיל 25-54); אחוז בעלי תואר אקדמי (בגיל 27-54)

תעסוקה וגמלאות אחוז בעלי הכנסה מעבודה (בגיל 25-54);

אחוז נשים ללא הכנסה (בגיל 25-54);

אחוז בעלי הכנסה מתחת לשכר הממוצע;

אחוז בעלי הכנסה פעמיים מעל השכר הממוצע,

אחוז מקבלי הבטחת והשלמת הכנסה

רמת חיים הכנסה ממוצעת; ממוצע כלי רכב, גובה אגרת רישוי,

ממוצע ימי שהייה בחו"ל



## מדד חברתי-כלכלי - הגדרות ומקורות

המדד חושב על בסיס מקורות מינהליים:

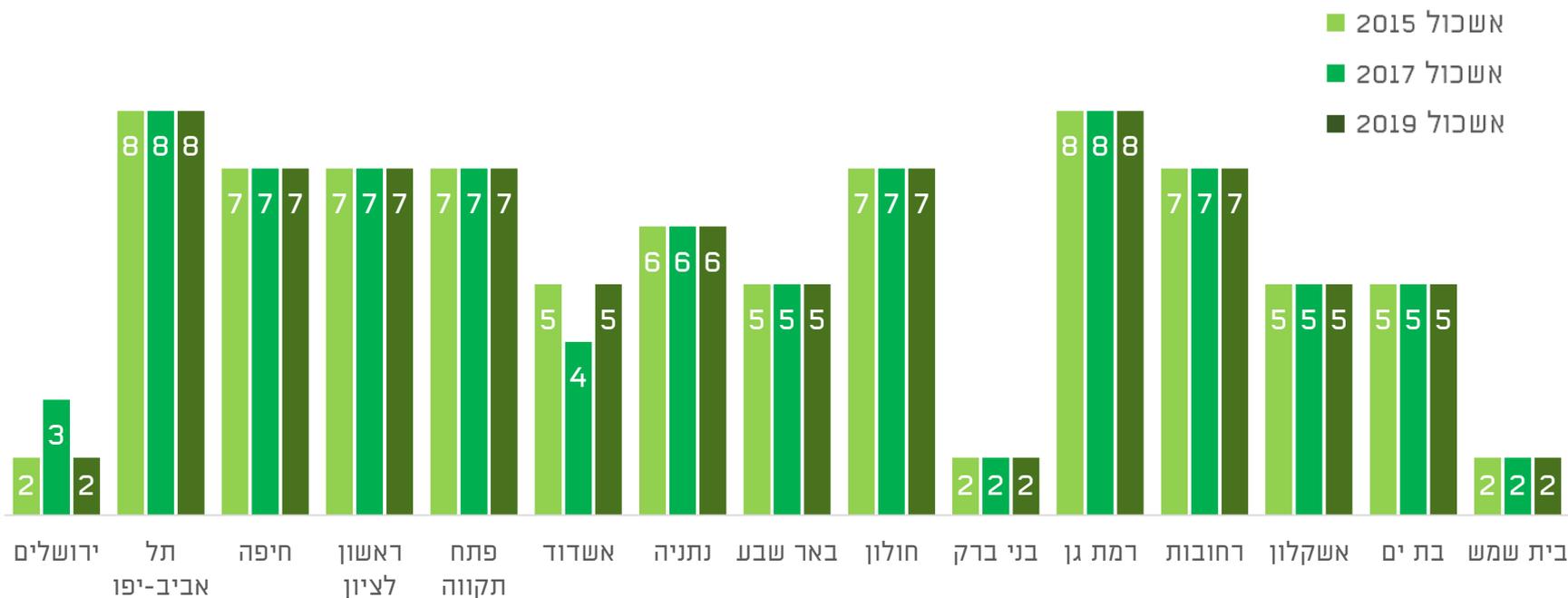
- הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
- המוסד לביטוח הלאומי
- משרד האוצר
- משרד הביטחון
- משרד החינוך
- משרד התחבורה
- רשות האוכלוסין

האוכלוסייה הזרה לא נכללת במדד



# מדד חברתי-כלכלי - השוואה בין יישובים

המדד החברתי-כלכלי של הערים הגדולות המונות יותר מ-100,000 תושבים

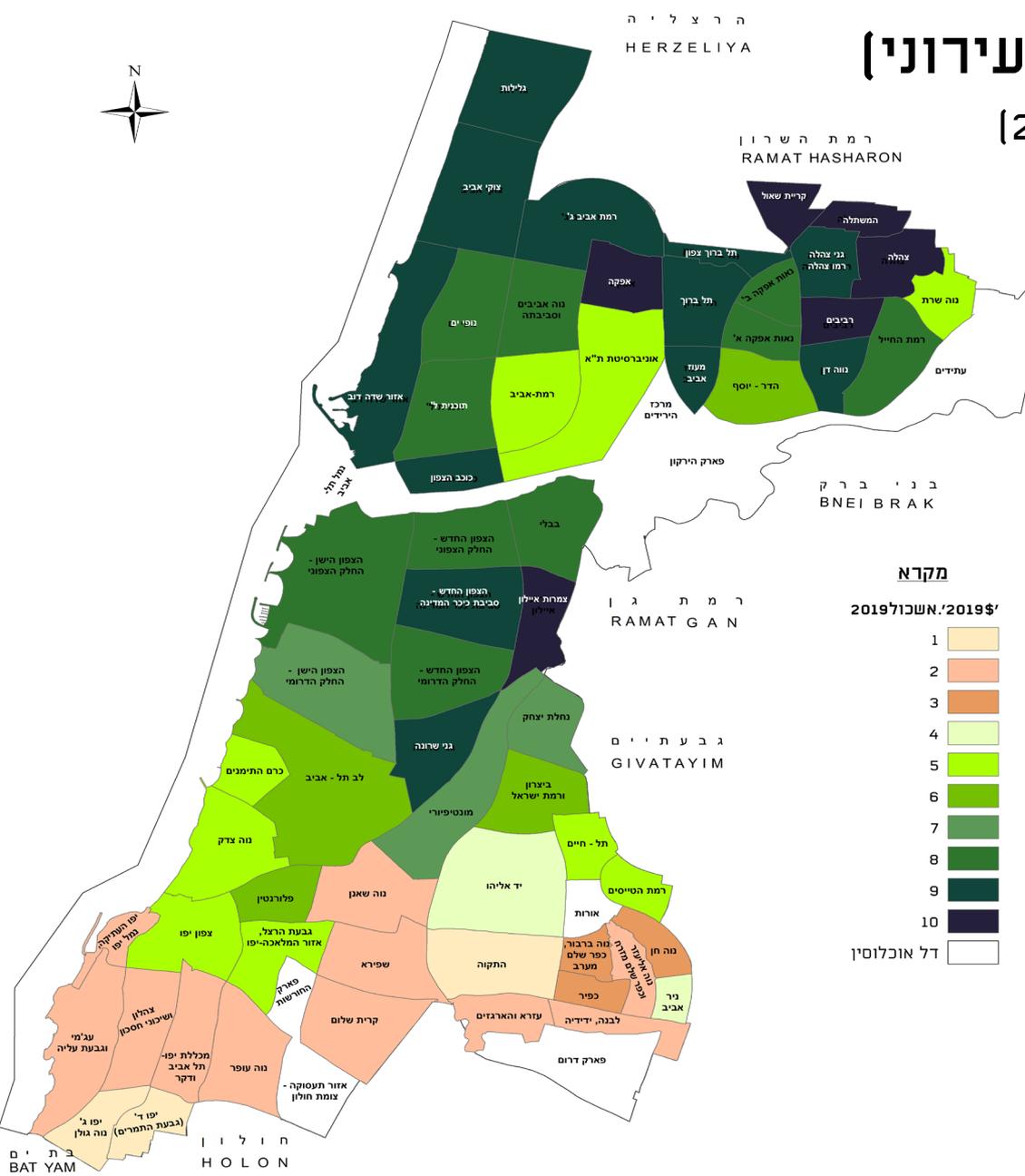


## מדד חברתי-כלכלי - שכונות

- לבקשת המרכז למחקר, חישה הלמ"ס מדד חברתי-כלכלי פנימי לעיר תל-אביב-יפו.
- מדד זה מאפשר השוואה פנימית של אזורי העיר בינם לבין עצמם (בלי התייחסות לשאר האזורים בישראל).

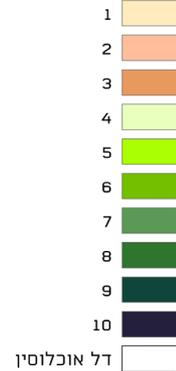
# אשכול חברתי-כלכלי (פנים-עירוני)

לפי שכונה (2022, מבוסס על נתוני 2019)



## מקרה

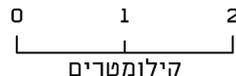
2019\$ אשכול 2019



## הגדרה

בעבור כל שכונה חושב ערך המדד שמורכב מ-14 משתנים. השכונות חולקו על-פי ערך המדד ל-10 אשכולות - אשכול 1 מציין את הרמה הח"כ הנמוכה ביותר ואשכול 10 מציין את הרמה הח"כ הגבוהה ביותר

מקור הנתונים: למ"ס, 2022



# אשכול חברתי-כלכלי (פנים-עירוני)

## שכונות שעברו שינוי בשיוך לאשכול 2019-2017

אשכול 2019	אשכול 2017	שם שכונה
9	8	רמת אביב ג'
10	9	המשתלה
5	4	נוה שרת
10	9	רביבים
8	7	רמת החייל
8	7	הצפון הישן - החלק הצפוני
7	6	הצפון הישן - החלק הדרומי
	8	הצפון החדש - סביבת ככר
9		המדינה
5	4	כרם התימנים
9	8	גני שרונה
7	8	מונטיפיורי
5	4	צפון יפו
5	4	גבעת הרצל, אזור המלאכה יפו
6	5	פלודנטין
2	3	קריית שלום
7	6	נחלת יצחק
6	5	ביצרון ורמת ישראל
4	3	יד אליהו
2	3	לבנה וידידיה
2	3	נוה אליעזר וכפר שלם מזרח

בכ-30% מהשכונות  
היו שינויים בשיוך לאשכול  
חברתי-כלכלי

4 ירדו באשכול

16 עלו אשכול

20 שכונות

# מפות לפי הפרמטרים המרכיבים את המדד

משפ' עם 4 ילדים+

יחס תלות

חציון גיל

הרכב דמוגרפי

בעלי תואר אקדמי

ממוצע שנות לימוד

השכלה וחינוך

נשים ללא הכנסה

בעלי הכנסה

תעסוקה  
וגמלאות

בעלי הכנסה מתחת לשכר מינימום

מקבלי הבטחת והשלמת הכנסה

בעלי הכנסה פעמיים מעל השכר הממוצע

גובה אגרת רישוי

בעלות על כלי רכב

הכנסה ממוצעת

רמת חיים

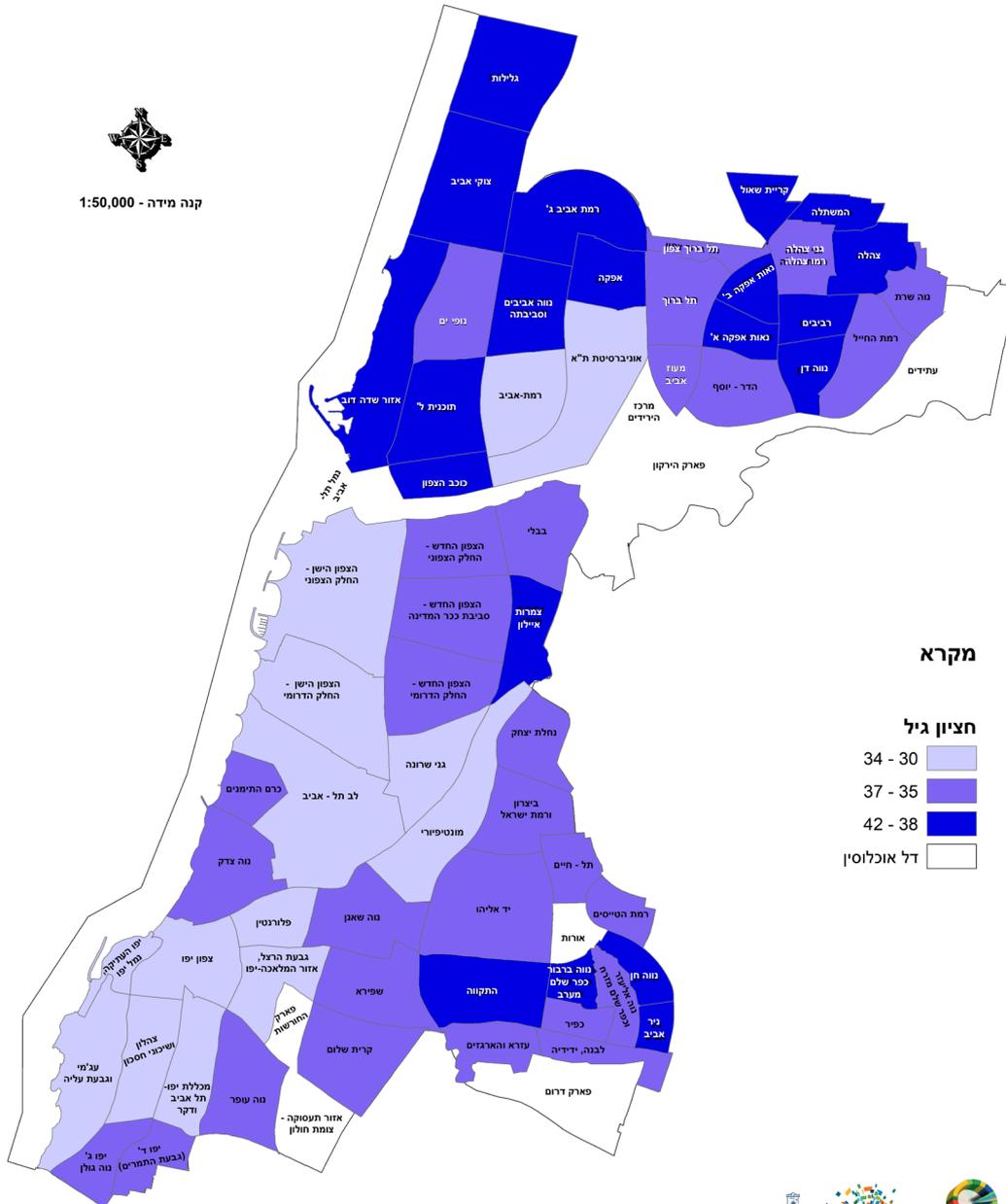
ממוצע ימי שהייה בחו"ל

לפירוט הממצאים תוך השוואה לשנים 2019 ו-2017 באתר המאגרים הפתוחים (OpenData)

# חציון גיל לפי שכונה



קנה מידה - 1:50,000



**הגדרה**  
 הערך שמחצית האוכלוסייה של היחידה הגאוגרפית נמצאת בגיל מעליו ומחצית האוכלוסייה נמצאת בגיל מתחתיו. משתנה זה חושב על פי הגילים הבודדים.

מקור הנתונים: למ"ס - אומדני אוכלוסייה 2022



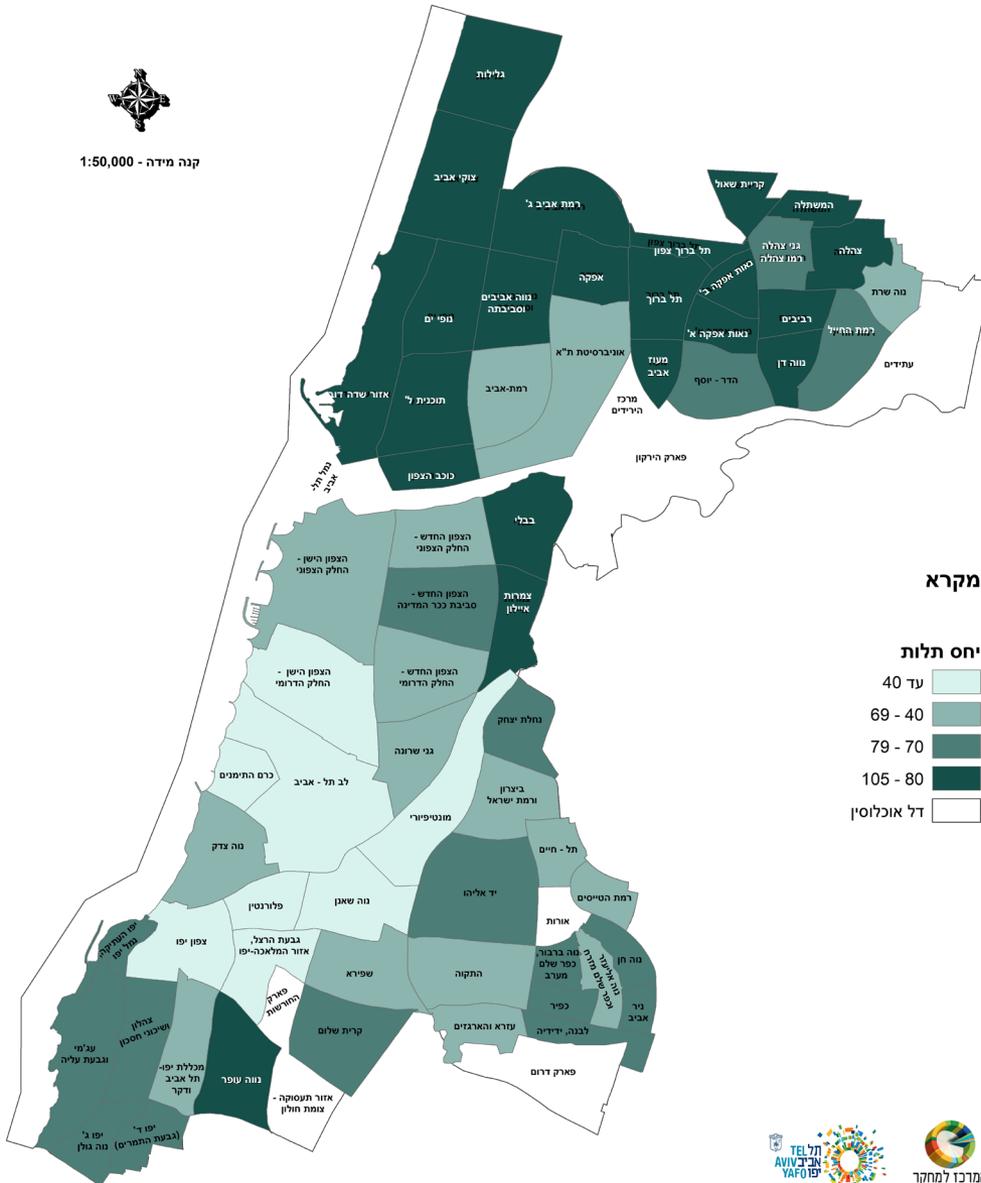
המרכז למחקר כלכלי וחברתי



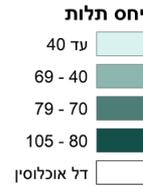
# יחס תלות לפי שכונה



קנה מידה - 1:50,000



## מקרא



## הגדרה

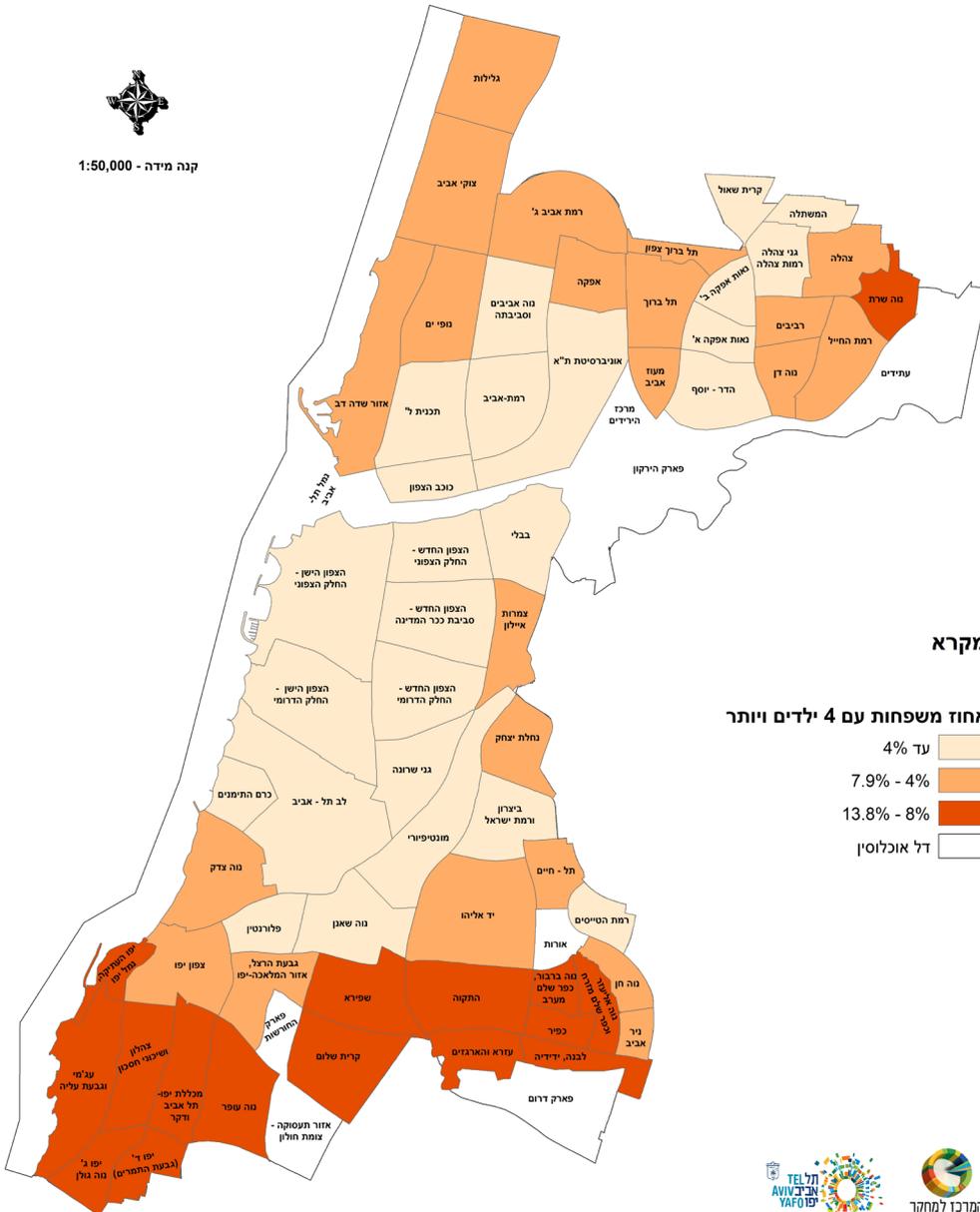
היחס בין סך בני 0-19 (אוכלוסייה צעירה) ובני 65 ומעלה (אוכלוסייה מבוגרת) לבין בני 20-64 (גילי העבודה), הוכפל פי מאה.



# משפחות עם 4 ילדים ומעלה לפי שכונה



קנה מידה - 1:50,000



**הגדרה**  
 מסך המשפחות שמקבלות קצבת ילדים בשנת 2019.

מקור הנתונים: המוסד לביטוח לאומי







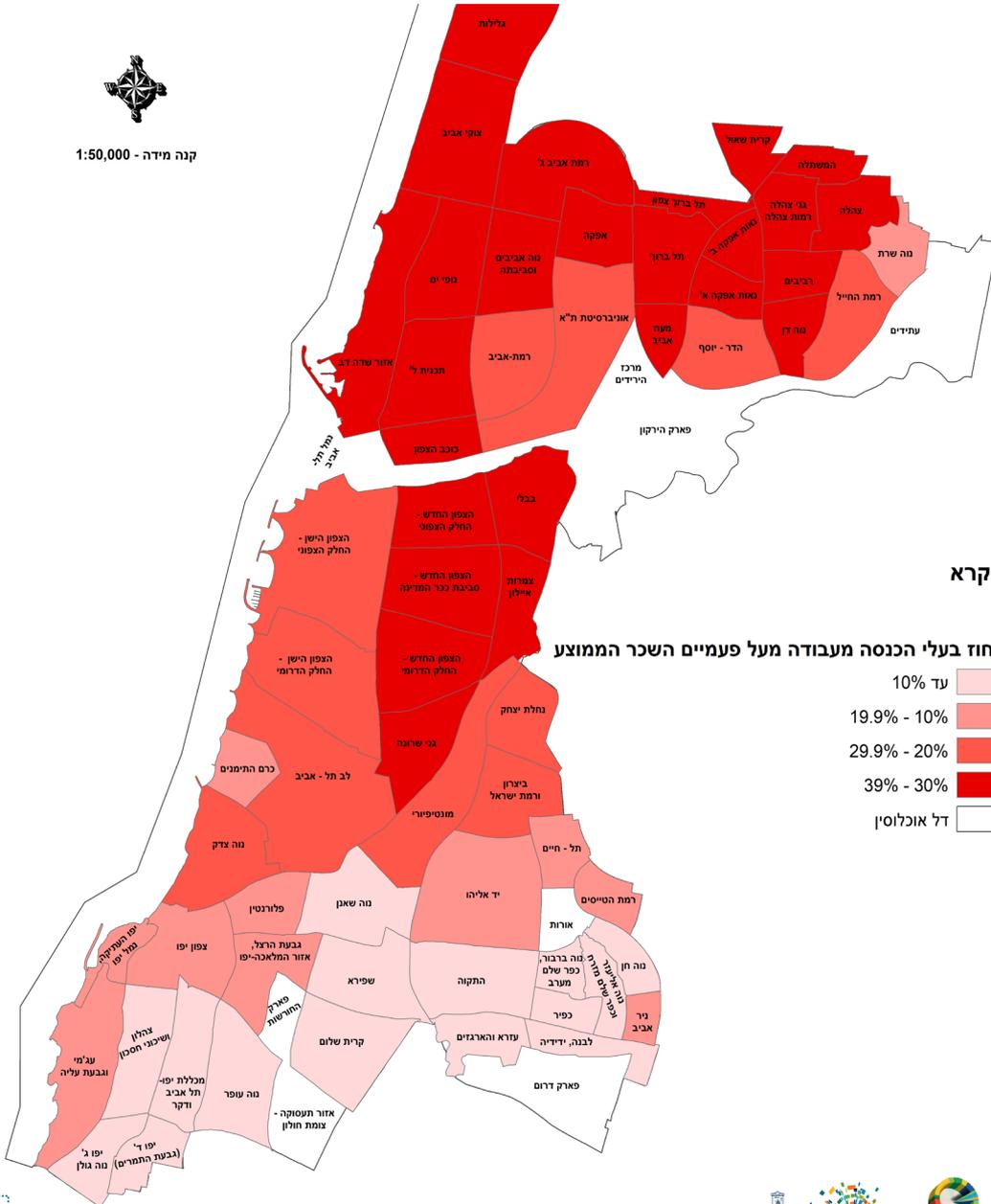




# בעלי הכנסה מעל פעמיים השכר הממוצע לפי שכונה

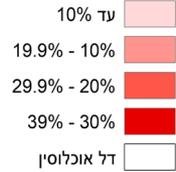


קנה מידה - 1:50,000



## מקרא

### אחוז בעלי הכנסה מעבודה מעל פעמיים השכר הממוצע



## הגדרה

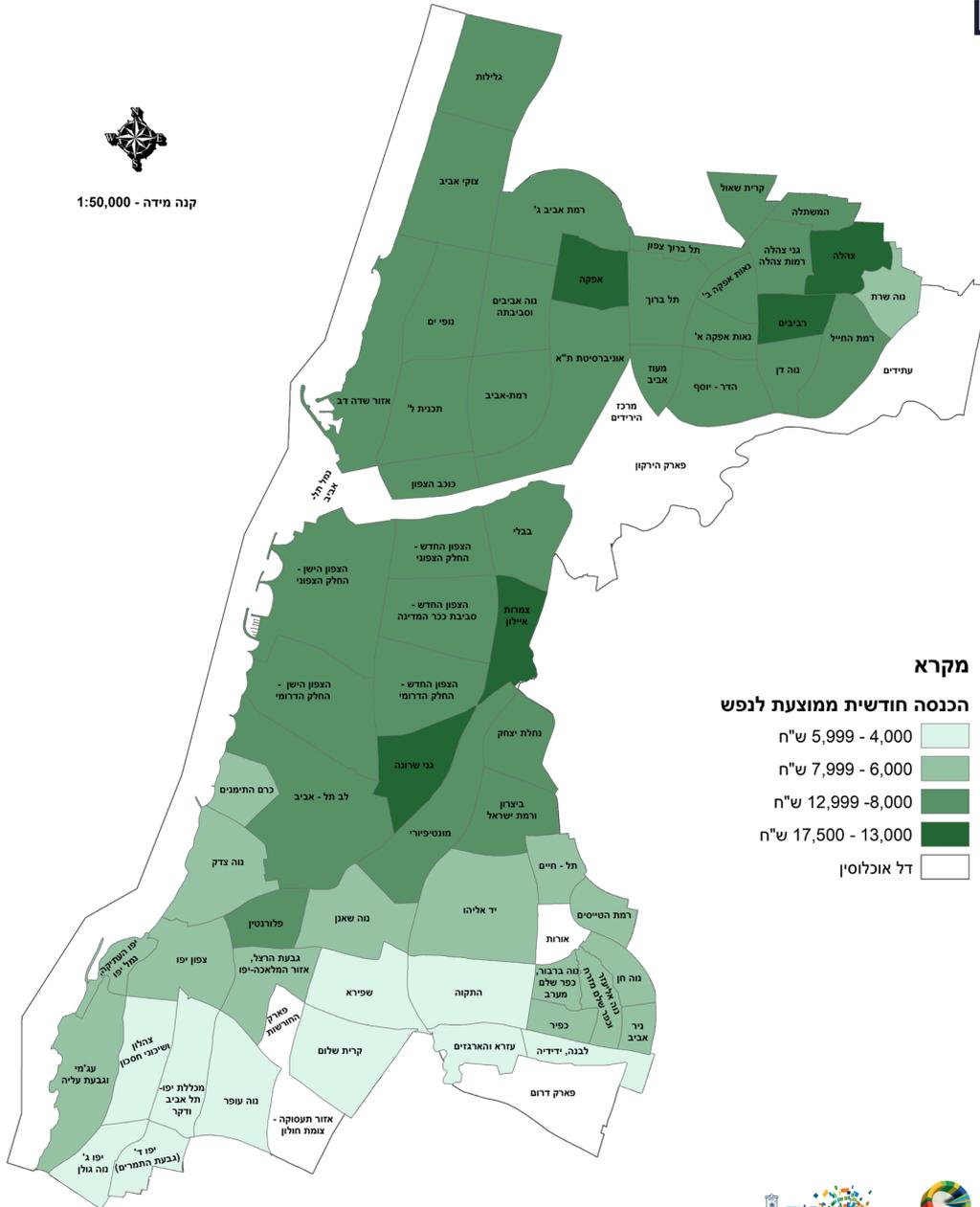
אחוז בעלי הכנסה מעבודה שכירה ו/או עצמאית בשנת 2019 יותר מפעמיים השכר הממוצע (לשנת 2019: 9,745 ש"ח לחודש בשנה), מתוך סך בעלי הכנסה מעבודה.

מקור הנתונים: משרד האוצר (רשות המסים)



# הכנסה חודשית ממוצעת לנפש לפי שכונה

קנה מידה - 1:50,000



## מקרא

### הכנסה חודשית ממוצעת לנפש



## הגדרה

סך הכנסה מעבודה שכירה ו/או עצמאית, כולל כספי הגמלאות, הבטחת ההכנסה והתגמולים לנכי צה"ל ולמשפחות שכולות מחולק ב-12 חודשי עבודה ובמספר התושבים ביחידה הגאוגרפית, נכון לשנת 2019.

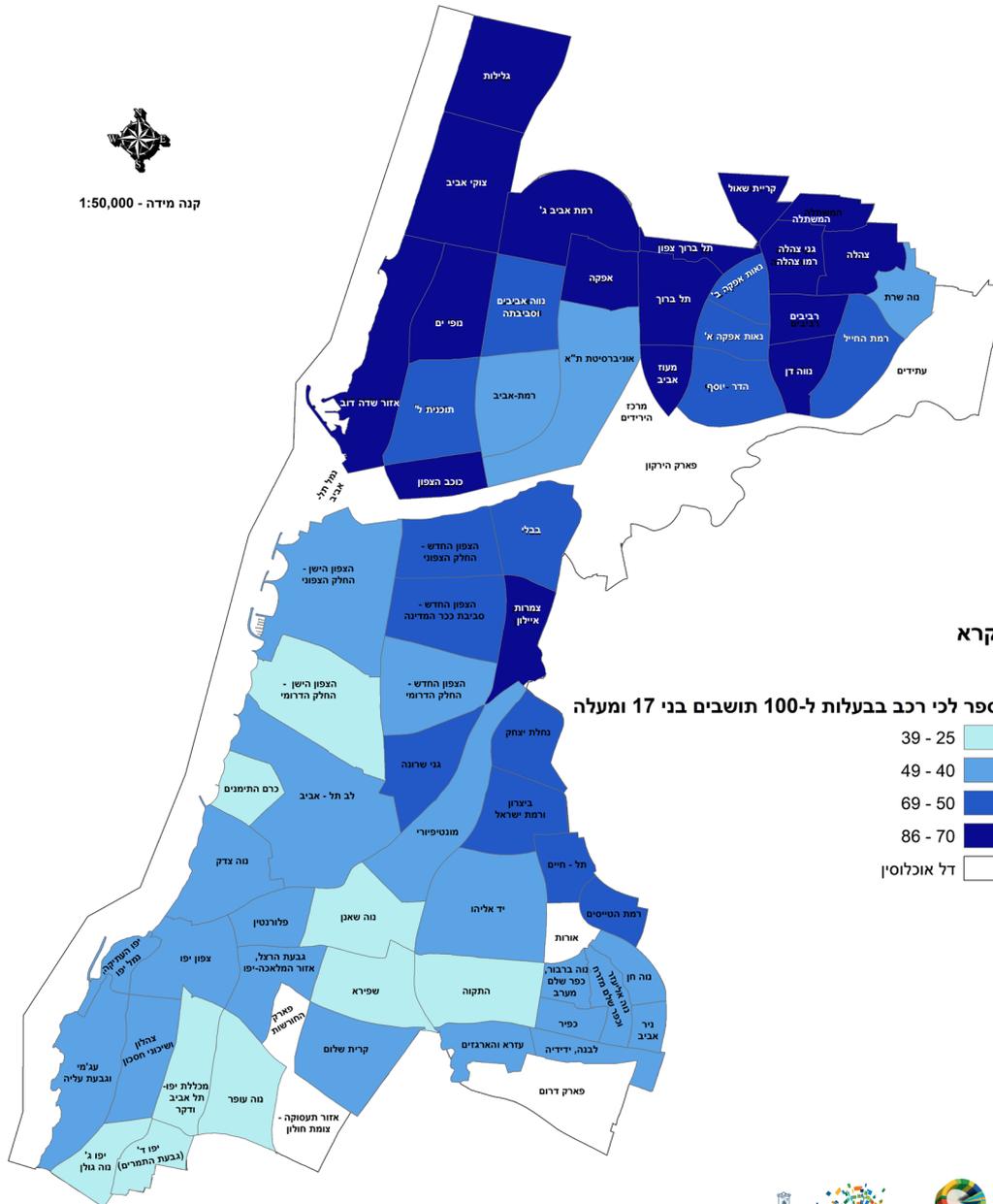
מקור הנתונים: מס הכנסה, המוסד לביטוח לאומי, המשרד לשירותי דת (באמצעות משרד החינוך) ומשרד הביטחון



# בעלות על כלי רכב לפי שכונה

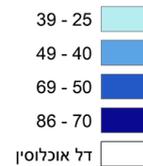


קנה מידה - 1:50,000



## מקרא

מספר לני רכב בבעלות ל-100 תושבים בני 17 ומעלה



## הגדרה

סה"כ כלי רכב פרטיים ומשאיות עד 3.5 טונות בבעלות פרטית וסה"כ זקיפת שימוש ברכב לפי נתוני רשות המסים, מחולק במספר בני 17 ומעלה ביחידה הגאוגרפית בשנת 2017.

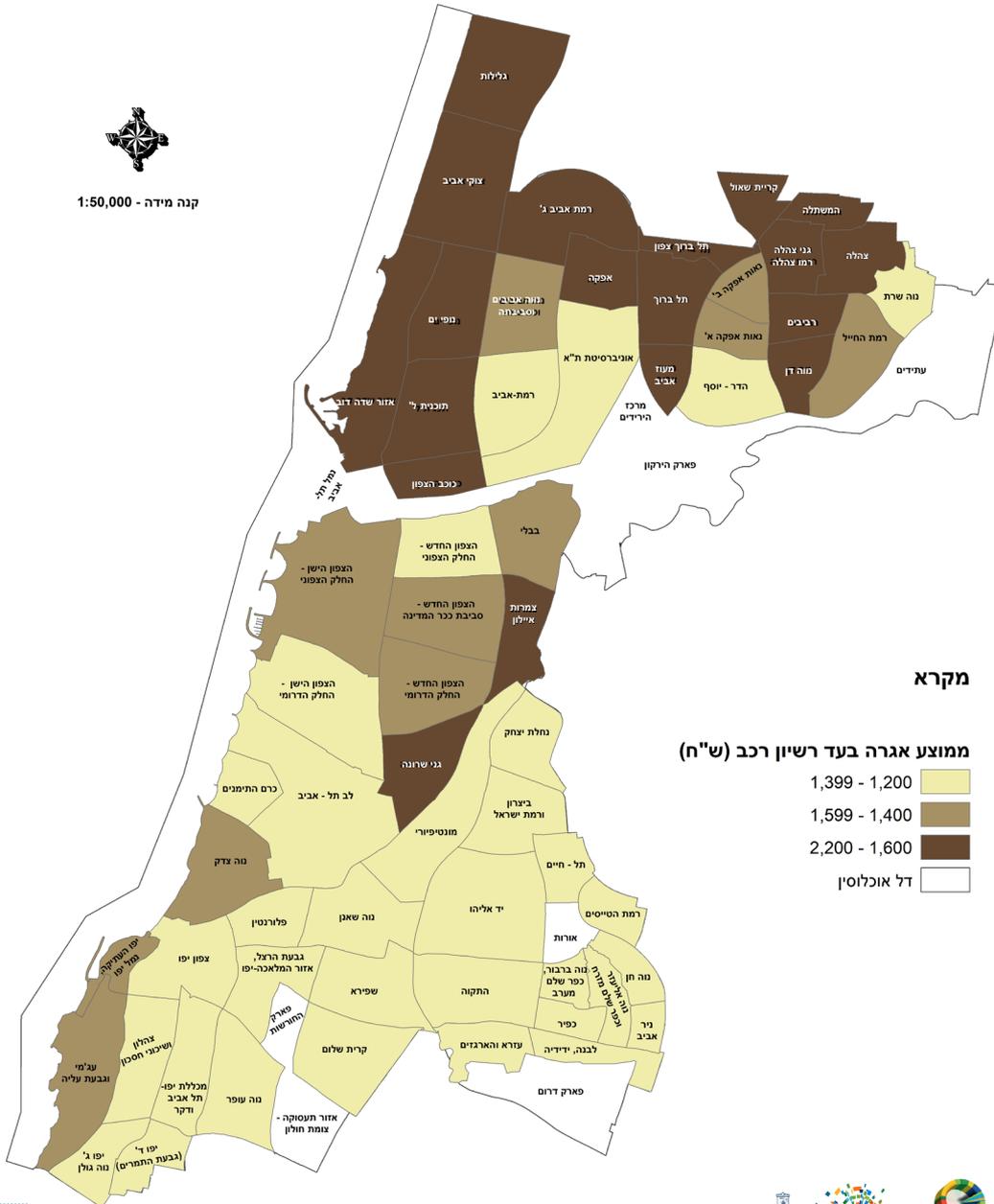
מקור הנתונים: משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ומשרד האוצר (רשות המסים)



# אגרת רישיון רכב לפי שכונה



קנה מידה - 1:50,000



**הגדרה**  
סה"כ אגרה משולמת עבור כלי רכב פרטיים ומשאיות עד 3.5 טונות בבעלות פרטית של תושבי היחידה הגאוגרפית בשנת 2019 (על פי התקנות של משרד המשפטים), בתוספת זקיפת האגרה עבור רכב בשימוש (לפי נתוני רשות המסים), מחולק במספר כלי הרכב.

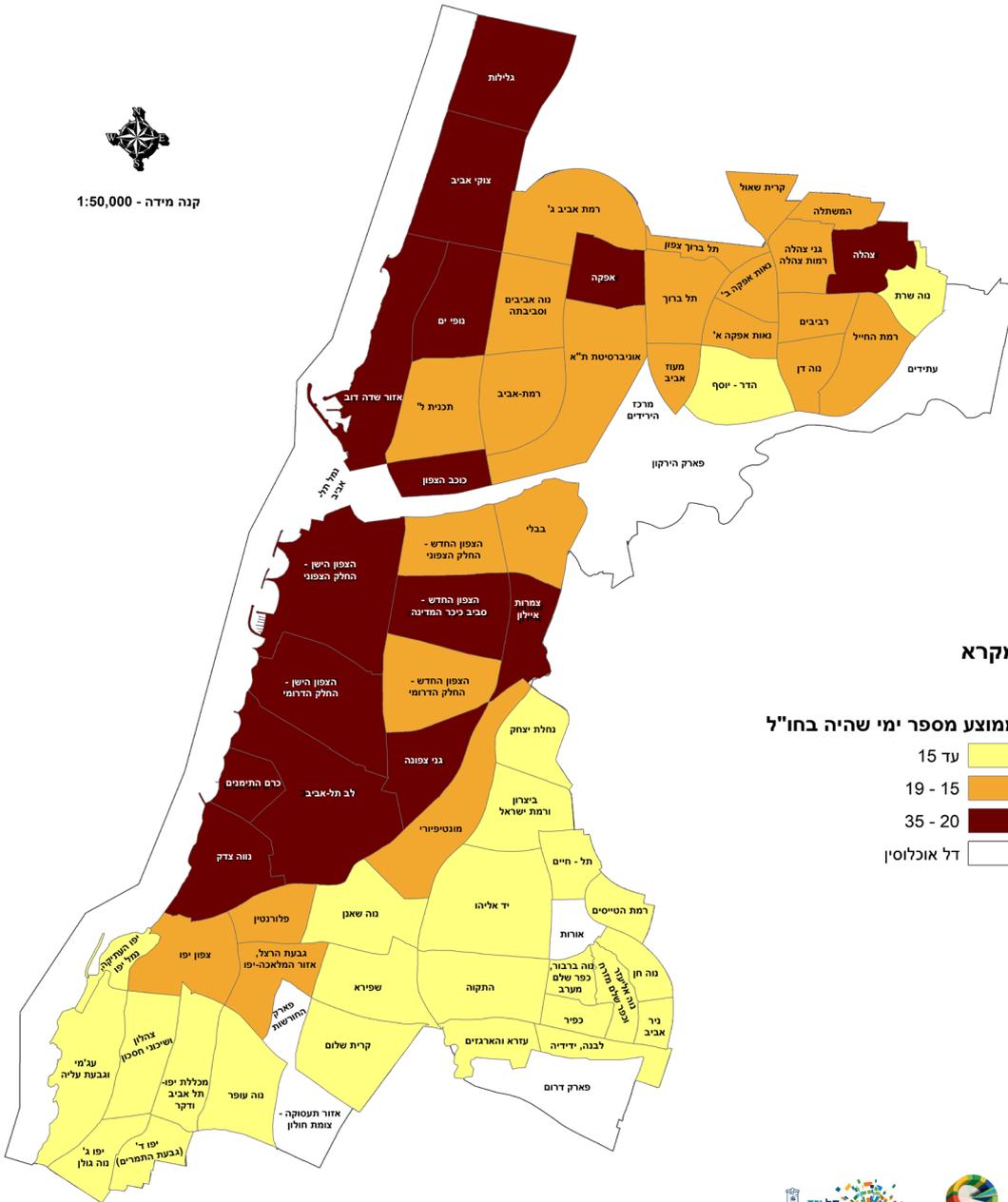
מקור הנתונים: משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד האוצר (רשות המסים)



# ימי שהייה בחו"ל לפי שכונה

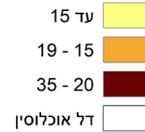


קנה מידה - 1:50,000



## מקרא

### ממוצע מספר ימי שהייה בחו"ל



## הגדרה

סה"כ ימי שהייה בחו"ל של בני שנתיים ומעלה בשנת 2019, מחולק במספר התושבים בני שנתיים ומעלה ביחידה הגאוגרפית. בספירת ימי השהייה בחו"ל נכללו יציאות דרך אוויר ו/או ים לתקופה של 3 ימים עד 3 חודשים.



המרכז למחקר  
כלכלי וחברתי

מקור הנתונים: רשות האוכלוסין וההגירה



# תודה

אפיון יחידות גיאוגרפיות וסיווגן לפי הרמה  
החברתית-כלכלית של האוכלוסייה 2019

נובמבר 2023